

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 9/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen, av 68 § i en lag om ändring av utlänningslagen och av 1 § i lagen om studiestöd

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 10 april 2013 regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen, av 68 § i en lag om ändring av utlänningslagen och av 1 § i lagen om studiestöd (RP 29/2013 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- migrationsdirektör Sirkku Päivärinne, inrikesministeriet
- resultatenhetschef Olli Koskipirtti, Migrationsverket.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitiesministeriet
- undervisnings- och kulturministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- minoritetsombudsmannen
- Förenta nationernas flyktingkommissariats regionkontor för de baltiska och nordiska länderna (UNHCR, Regional Office).

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att utlänningslagen, en lag om ändring av utlänningslagen och lagen om studiestöd ändras. Genom propositionen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv, med vilket man utvidgar räckvidden av rådets direktiv om varaktigt bosatta tredjelands-

medborgares ställning till att omfatta även personer som beviljats internationellt skydd.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2013. Lagen om ändring av 68 § i en lag om ändring av utlänningslagen ska dock träda i kraft den 1 januari 2014.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet har inhämtat att rådets direktiv 2003/109/EG om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning gav tredjelandsmedbor-

gare som varit bosatta inom EU:s medlemsstaters territorium i minst fem år nästan samma rättigheter som unionsmedborgarna. Direktivet innehåller också bestämmelser om möjligheter-

na för en tredjelandsmedborgare och dennes familjemedlemmar att lättare flytta till en annan medlemsstat på grund av arbete, näringsidkande eller studier.

Genom en ändring har direktivets räckvidd nu utvidgats till att omfatta även flyktingar och personer som får alternativt skydd samt deras familjemedlemmar, vilka alla föll utanför det ursprungliga direktivets räckvidd. Enligt utredning till utskottet ger direktivet medlemsstaterna rätt liten prövningsrätt i fråga om genomförandet. Direktivet innehåller i huvudsak bindande bestämmelser om utvidgning av räckvidden. Syftet med propositionen är att genomföra direktivet om ändring av direktivet om varaktigt bosatta.

Av propositionen framgår att genomförandet av direktivändringen inte bedöms ha några större konsekvenser för Finlands del. I Finland har flyktingar och personer som behöver alternativt skydd sannolikt ingen större önskan att ansöka om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta, eftersom de kan få permanent uppehållstillstånd och även finskt medborgarskap redan innan den vistelsetid som krävs för EU-uppehållstillståndet har löpt ut.

Förenta nationernas flyktingkommissariats regionkontor för de baltiska och nordiska länderna har i ett skriftligt utlåtande fäst utskottets uppmärksamhet vid att varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare kan utvisas till ett annat land än det land som ursprungligen beviljat internationellt skydd. I utlåtande uttrycks oro för att förbudet mot tillbakasändning inte kommer att följas i alla situationer. Utskottet understryker

att Finlands utlänningslag (301/2004) innehåller ett ovillkorligt förbud mot tillbakasändning och föreskriver att ingen får avvisas eller utvisas till ett område där han eller hon kan bli utsatt för dödsstraff, tortyr, förföljelse eller annan behandling som kränker människovärdet eller till ett område från vilket han eller hon kan bli sänd till ett sådant område (147 §). Utvisningsförfarandet är dessutom en process i många steg och rättsskyddet för den som hotas av utvisning är väl ordnat. Det är i praktiken sällan myndigheterna ställs inför en situation där den måste överväga att utvisa en person som beviljats internationellt skydd.

Enligt propositionen avses lagförslag 1 och 3 träda i kraft vid ingången av juli i år. Eftersom det inte är helt säkert att denna tidsplan kan hållas i praktiken, föreslår utskottet för säkerhets skull att lagförslaget ändras så att tidpunkten för ikraftträdandet inte slås fast i ikraftträdandebestämmelsen. De egentliga bestämmelserna i ett lagförslag bör inte heller annars inkludera en exakt tidpunkt för ikraftträdandet.

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet föreslår att lagförslagen godkänns utan ändringar, med undantag av justeringar av teknisk natur i ikraftträdandebestämmelserna.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen (301/2004) 3 § 5 a-punkten, 33, 34, 36, 49 a, 56 a, 57, 58 och 59 §, 60 § 2 mom., 60 a—60 c §, 67 § 4 mom., 68 § 1 mom., 79 § 1 mom. och 149 §, sådana de lyder, 3 § 5 a-punkten, 49 a, 58, 59 och 60 a—60 c §, 68 § 1 mom., 79 § 1 mom. och 149 § i lag 358/2007, 33 och 57 § delvis ändrade i lag 358/2007, 34 § och 60 § 2 mom. i lag 631/2011, 36 § delvis ändrad i lagarna 358/2007 och 549/2010, 56 a § i lagarna 358/2007 och 1338/2011 och 67 § 4 mom. i lag 1338/2011, samt
fogas till lagen nya 34 a—34 c och 149 a § som följer:

3, 33, 34, 34 a—34 c, 36, 49 a, 56 a, 57, 58, 59, 60, 60 a—60 c, 67, 68, 79, 149, 149 a § (Som i RP)	Denna lag träder i kraft den	20 .
--	------------------------------	------

2.

Lag

om ändring av 68 § i en lag om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ändring av utlänningslagen (886/2011) 68 § 1 mom. som följer:

68 § (Som i RP)	Denna lag träder i kraft den	20 .
--------------------	------------------------------	------

3.

Lag
om ändring av 1 § i lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om studiestöd (65/1994) 1 § 3 mom., sådant det lyder i lag 359/2007, som följer:

1 §
(Som i RP)

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 11 juni 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pirkko Mattila /saf
vordf. Maarit Feldt-Ranta /sd
medl. Heikki Autto /saml
Jussi Halla-aho /saf
Rakel Hiltunen /sd
Reijo Hongisto /saf
Risto Kalliorinne /vänst
Mika Kari /sd

Elsi Katainen /cent
Timo V. Korhonen /cent
Markus Lohi /cent
Outi Mäkelä /saml
Tapani Mäkinen /saml
Markku Mäntymaa /saml
Osmo Soininvaara /gröna
Ulla-Maj Wideroos /sv.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.